

 SAGA
EGMONT

TARU & TARMO VÄYRYNEN

Jäljet Hiekassa

Taru Väyrynen

Tarmo Väyrynen

Jäljet hiekassa

SAGA Egmont

Jäljet hiekassa

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2020, 2021 Taru Väyrynen, Tarmo Väyrynen and SAGA
Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726950687

1st ebook edition

Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Luku 1

Aurinko ei ollut vielä noussut, mutta Rosman satamassa valmistauduttiin muutamissa laivoissa levittämään purjeet. Aamutuuli oli virinnyt, ja sitä hyväksi käyttäen satamasta pääsisi avomerelle soutamatta.

Amir seisoj linnavuoren huipulla, josta näki sen itäpuolella olevaan satamaan, mutta myös lännessä olevaan lahteen, jonka hiekalle oli vedetty pienempiä, paikallisliikenteeseen tarkoitettuja laivoja ja veneitä. Lahden rannalla, linnavuoren kupeessa, oli Rosman kaupunki. Se oli pieni ja vaatimaton verrattuna Motun pääkaupunkiin Motanaan, jossa hän oli asunut kymmenvuotiaaksi asti. Pieni ja vaatimaton oli linnavuori ja sen linnakin. Linnan ympärillä olivat kuitenkin vahvat muurit, joiden suojassa oli kaikki se, mikä mahdollisia ryöstelijöitä eniten kiinnostaisi. Jos Rosmaan hyökättäisiin, vetäytyisivät kaupungin asukkaat linnavuorelle, jota pystyttiin varsin hyvin puolustamaan.

Rosmaan hyökättiinkin toisinaan, sillä se vaikutti merirosvojen mielestä helpommalta kohteelta kuin väkirikkaammat ja paremmin vartioidut satamat. Helpon saaliin toivossa saattoi myös satamassa vieraileva kauppiasseurue yrittää ryöstöä, sillä merikauppiaan ja merirosvon ero oli joskus häilyvä. Suurin osa Loputtoman meren rantojen valtioista kielsi tunnuksiensa alla purjehtivilta kauppiailta ryöstöt sekä merellä että maalla, mutta aina rikkeistä ei tullut seurauksia. Etelärannan Artago ja Pohjoisen meren Tinasaari ja Isosaari pitivät merirosvousta täysin hyväksyttävänä, kunhan jätettiin

rauhaan omaan kansaan kuuluvien ja mahdollisten liittolaisten omaisuus.

Rosma oli itsenäinen valtio, mutta itäiseen naapuriinsa Motuun verrattuna se ei tuntunut sellaiselta. Pieninkin Motun satamakaupungeista oli monin verroin Rosmaa suurempi. Rosma oli oikeastaan vain kauppapaikka, vaikka olikin kehittynyt kohtalaisen vilkkaaksi, sillä sen satama oli Isosaarelta ja Tinasaarelta tuleville usein päätepiste, jossa he myivät omat tuotteensa ja ostivat sen, mitä kauppalaivat toivat Rosmaan idempää.

Amir tunsu pientä syyllisyyttä siitä, että hän kaipasi Motuun. Hänen isänsä Temir oli joutunut lähtemään sieltä maanpakoon, ja vaikutti tyytyväiseltä saatuaan perheensä kanssa asettua Rosmaan, jonne hän oli perustanut kutomon työllistäen sillä itsensä ja vaimonsa lisäksi suuren joukon rosmalaisia. Mutta isä oli sitä ennen tehnyt merkittäviä tekoja, uudistanut Motun hallinnon ja vakiinnuttanut sen järjestelmän, joka siellä edelleen vallitsi. Sellaisten ansioiden jälkeen saattoi tietenkin tyytyä elämään syrjässä ja tekemään vähämerkityksisiä asioita. Amirilla ei ollut aikaansaannoksia, joista hän olisi voinut tuntea ylpeyttä tai edes tyytyväisyyttä. Motussa hän oli ollut kansan ihailema ja rakastama lapsi, johon oli kohdistunut suuria odotuksia. Hän tunsu pettäneensä ne kaikki, ja myös omat suunnitelmansa siitä, mitä hänestä tulisi.

Lapsena hän oli ihailut isäänsä, joka oli omistautunut puolustamaan vääryyttä kokeneita ja valvonut oikeudenmukaisuuden toteutumista. Hänen mielestään oli ollut kummallista, että monet ihmiset eivät ymmärtäneet omaa etuaan eivätkä halunneet noudattaa niitä ohjeita, joita isä oikeudenvalvojana antoi, vaikka hänen mielestään ne olivat vaikuttaneet selkeiltä ja oikeilta. Hän arveli sen johtuvan siitä, että ihmiset

tiesivät ja ymmärsivät liian vähän, ja hän oli päättänyt aikuisena ryhtyä opettajaksi, joka kertoisi, miten tuli elää elämään oikein. Mutta sitä ennen hänen olisi itse pitänyt ymmärtää se niin perusteellisesti, että osaisi selittää sen muille. Hänellä oli käsitys siitä, mikä oli oikein, ja se perustui sisäiseen varmuuteen, jota isä nimitti omantunnon ääneksi ja äiti Jumalan tahdon ymmärtämiseksi. Se selitettiin kuitenkin erilaisissa uskonnoissa ja viisaiden opetuksissa monin eri tavoin. Selityksissä oli joitakin yhtäläisyyksiä, mutta myös eroja, ja vaikka olisi niistä jotain kokenut ymmärtävänsäkin, ei siitä koostunut mitään niin selkeää ja vakuuttavaa, että sitä voisi tarjota valistukseksi.

Tietoa ja ymmärrystä oli vaikea hankkia yksin. Moni kertoi mielellään omia käsityksiään, mutta Amir tunsi kaipaavansa järjestelmällistä opetusta. Motanassa olisi ollut mahdollisuus opiskella temppelin koulussa, jossa oli laaja kirjasto ja päteviä opettajia. Rosmassa oli tarjolla vain alkeisopetusta asioissa, jotka Amir oli omaksunut kauan sitten. Lisäoppia olisi voinut hankkia joissain ammattitaidoissa, kuten parantajana tai kauppiana, mutta ne eivät kiinnostaneet häntä.

Kirjoja sentään oli, sillä Motanan temppelin johtaja Santor lähetti niitä hänelle aina silloin tällöin, kun sai hankittua kopioita, joista arveli olevan hänelle hyötyä. Santor oli lähettänyt myös joitakin omia tutkielmiaan, ja sirpiläisen Seloman kirjoituksia opetuksista, jotka liitettiin Koora-jumalaan. Uusimmassa lähetyksessä oli ollut mukana kahden vähemmän tunnetun sirpiläisen tuotantoa. Saatteessa Santor oli selittänyt, että tutkielma ihmismielen kolmijaosta oli Metallin temppelin entisen ylipapin Dotarin tekemä, ja rajojensa myöntämisestä oli kirjoittanut Verraka, joka oli ollut vuorimaalainen sotapäällikkö.

Linnan pihalla alkoi olla liikettä, kun varhaisimmat palvelijat kiirehtivät töihinsä. Pääportti ei ollut vielä auki, mutta sivuportista tuli mies taluttaen hevosta. Portin luona olevan soihdun valossa Amir oli tunnistavinaan miehen Soneksi, joka oli Rosman parantajien esimies, ja hevonen oli varmaan hänen nuorempi ratsunsa Muisto, sillä se ei ollut niin tumma kuin Sysi, jolla hän tavallisesti liikkui. Mies lähti taluttamaan hevostaan talleja kohti.

Varsinaisessa linnassa olivat kokoustilat ja virastot, ja siellä asui ainoastaan Rosman hallitsija Antopatere perheineen, mutta linnan ympärillä oli virkailijoiden ja joidenkin muuten vain merkittävien henkilöiden taloja. Siellä oli myös talo, jossa Amir asui vanhempiansa kanssa, sillä vaikka isä ja äiti johtivatkin kaupungissa sijaitsevaa kutomoa, he eivät asuneet kaupungissa. Toisinaan heitä syytettiin sen takia halusta esiintyä parempina kuin tavalliset kansalaiset, joita he Rosmassa olivat. Mutta luultavasti syynä oli vain se, että yöt kaupungissa olivat usein levottomia, niin kuin ne kai olivat lähes kaikissa satamakaupungeissa. Vartijat pitivät yölliset häiriöt linnan muurien ulkopuolella.

Nuoren miehen tavoin Amir kuitenkin toisinaan piti levottoman yön vaaroja kiehtovampina kuin turvallisuutta. Hän oli illalla taas kerran vierailut kaupungin kapakoissa. Hän ei ollut juonut paljon, sillä kohtalaisen selvänä hän nautti enemmän siitä kiihkeästä elämisen tunnelmasta, joka noissa paikoissa parhaimmillaan vallitsi. Joskus se kääntyi epäsovuksi ja tappeluksikin, mutta sekin saattoi olla kiinnostavaa niin kauan kuin onnistui pysymään sivullisena. Jossain vaiheessa iltaa hänen seuraansa oli lyöttäytynyt nuori mies nimeltä Sasi, joka oli lopulta ollut kovassa humalassa. Mies kertoi, että ei ollut palannut ajoissa laivaansa, ja oli maihin jäätyään lohduttautunut juomalla,

mutta nyt hänen viimeiset kuparikolikkonsakin olivat mennyttä, eikä hänellä ollut enää yösijaa. Amir oli ylipuhunut vartijat päästämään miehen hänen kanssaan linnaan, ja oli majoittanut hänet huoneeseensa. Sinne oli oma sisäänkäynti, sillä vanhemmat olivat ymmärtäneet, että Amir tarvitsi aikuistuuksaan yksityisyyttä. Siellä mies ilmeisesti edelleen nukkui Amirin vuoteessa, ja saisi heräillä kaikessa rauhassa.

Humalan herkistäminä he olivat tunteneet hetkellistä ystävyyttä, ja vaikka kumpikaan ei ollut illan mittaan pyrkinyt lähentelemään, he olivat yhteiseen vuoteeseen asetuttuaan ryhtyneet hyväilemään toisiaan. Kun sellaisen aloitti, sitä ei useinkaan pystynyt lopettamaan ennen kuin päätyi tyydytykseen, joka sai halun raukeamaan. Herätessä humala ja myös ystävälliset tunteet uutta tuttavaa kohtaan olivat haihtuneet. Amir oli noussut ja lähtenyt ulos toivoen mielessään, että yövieras heräisi omia aikojaan ja ymmärtäisi herätessään poistua vähin äänin. Luultavasti hän ei kuitenkaan tekisi sitä, eikä Amirista tuntunut oikein sopivalta ajaa häntä noin vain tiehensä, olihan mies asunnoton ja varaton. Häntä pitäisi jotenkin auttaa, mutta antaen samalla ymmärtää, että tuttavuus ei jatkuisi.

Amir oli lapsena ollut seurallinen ja ystävällinen, ja oli tuntunut helpolta tulla toimeen kaikkien kanssa. Silloin oli luontevasti syntynyt ystävyyssuhteita, joiden perustana olivat yhteiset kiinnostuksen kohteet. Miehistymiseen liittyvät halut olivat muuttaneet tilannetta, sillä niiden takia tuli lähestytyä ihmisiä, joilla oli houkutteleva ulkomuoto tai käytös, joka lupasi tyydytystä. Sen lisäksi ei useinkaan ollut mitään muuta yhdistävää tekijää, mutta toinen osapuoli ei aina ymmärtänyt sitä. Vähäisin ongelma olivat halailut poikien kesken, sillä usein kumpikin koki tilanteen samoin, ja

jälkeenpäin oltiin vain hiukan nolostuneita. Mutta pojankin kanssa saattoi tulla ongelmia, jos poika koki hyötyvänsä tuttavuudesta, tai luuli peräti rakastuneensa. Naisista Amirille ei ollut kertynyt kovin paljon kokemusta, mutta ne olivat sitäkin kiusallisempia. Nainen ei kai yleensä osannut erottaa halun tyydyttämistä kiintymyksen tunteista. Naimisissa olevat naiset eivät aiheuttaneet suuria vaikeuksia, koska halusivat salata tapahtuneen sivullisilta ja varsinkin aviomieheltään. Mutta oli kiusallista joutua torjumaan ikäistään tyttöä, joka oli ryhtynyt suunnittelemaan yhteistä tulevaisuutta. Sitä oli lähes mahdoton tehdä hienotunteisesti, eivätkä kaikki suostuneet ymmärtämään edes suoraa puhetta, koska hän oli edelleen toisinaan hyvinkin innokas toistamaan ne asiat, joiden takia hän oli heidän seuraansa hakeutunut.

Tallien luota tuli mies, joka lähestyi Amiria. Aamun hämärässä kasvopiiirteitä ei erottanut, mutta oli helppo tunnistaa kävelytyyli ja mustat, runsaat hiukset. Amir sanoi: - Tervehdys, Sone. Et kai sentään tullut varoittamaan minua, että en saa oleskella yksinäisillä paikoilla ainakaan pimeään aikaan, niin kuin teit silloin, kun olin alaikäinen ja sinä olit henkivartijani?

- Tarkkaan ottaen en ole koskaan ollut henkivartijasi, tehtäväni oli vain olla seuralaisesi ja opastajasi, Sone sanoi. - Mutta totta on, että isäsi on pyytännyt minua edelleen hiukan tarkkailemaan, että sinua ei uhkaa mikään vaara.

- Eikö se huoli ole jo turha? Amir kysyi. - Ymmärrän, että en voi vieraila Motussa, koska isä ja myös minut on määrätty pysymään maanpaossa. Mutta isä ei ole huolissaan omasta turvallisuudestaan täällä Rosmassa. Jos hän ei ole vaarassa, niin en kai minäkään.

Sonen ilmettä ei nähnyt, mutta hänen äänensä oli isovelimäisen huolehtiva, niin kuin se oli usein ollut silloin, kun Amir oli ollut Motun oikeudenvälvojan poika, jolle piti perustella häntä ympäröivien turvajärjestelyjen tarpeellisuus.

- Motun hallitsija Mander ja neuvoston johtaja Neri tasapainoilevat tilanteessa, joka edelleen on hyvin herkkä, hän sanoi. - Valtansa menettäneiden ylimysten keskuudessa on kapinaliikkeitä, ja varsinkin Nerin johtaman neuvoston merkityksen kasvua pelätään. Niin kuin hyvin tiedät, Nerin kansansuosiota on aina lisännyt, että hän on isäsi veli ja sinun setäsi. Useimmat varmaan jo uskovat, että isäsi on vetäytynyt lopullisesti syrjään, eikä haaveile paluusta Motuun. Mutta sinusta liikkuu huhuja, että haluaisit Motanan temppeliin opiskelijaksi ja lopulta opettajaksikin. Pelkkä pelko, että tekisit sen ja käyttäisit kansansuosiotasi Nerin tukemiseen, on ehkä joillekin riittävä syy suunnitella sinun surmaamistasi.

Amir ei sanonut mitään, sillä hän tiesi, että Sone oli oikeassa. Turha oli myöskään kiistää sitä, että hän olisi halunnut opiskelemaan Motanan temppeliin, jos se olisi ollut mahdollista. Hän olisi halunnut opiskella niin pitkälle, että olisi voinut julistaa koko kansalle sen vanhoillisimpia ja ennakkoluuloisimpia ylimyksiä myöten, mikä oli totta ja oikein. Ja tietenkin hän olisi tukenut sitä hallintomallia, jonka hänen isänsä oli luonut, ja jota Mander ja Neri nyt varjelivat, jos hänellä vain olisi ollut tarpeeksi kykyä ja viisautta tehdä niin. Mutta koska hän ymmärsi, että hän ei voinut palata Motuun, hän haaveili mahdollisuudesta levittää valistusta koko maailmalle, josta se ehkä vähitellen tihkuisi myös maahan, jossa hän oli elänyt lapsuutensa.

Valo oli lisääntynyt, ja Sonen kasvoilla näkyi hienoinen hymy.

- En kuitenkaan nyt tullut huolehtimaan turvallisuudestasi, hän sanoi. - Kävin kaupungissa auttamassa maailmaan pienen poikalapsen, ja kun olin palattuani vienyt Muiston talliin, näin sinut ja tulin muuten vain tervehtimään.

- Sinä varmaan olet tyytyväinen elämääsi, Amir sanoi.
- Olet kouluttautunut parantajaksi ja koet olevasi hyödyksi. Isä vakuuttaa olevansa onnellinen työskennellessään kutojana ja opettaessaan muitakin siihen työhön. Mutta minusta ei ole oikein mihinkään ammattiin. Voisin tiettenkin toimia opettajana, mutta pystyisin antamaan vain alkeisopetusta. Se ei ole sitä, mitä haluaisin tehdä.

Sone näytti myötätuntoiselta ja totesi: - En osaa sanoa tuohon paljon mitään. Minulla ei ole koskaan ollut kovin suuria tavoitteita. Parantajaksi halusin, ja tiettenkin haaveilin joskus, että kehittyisin oikein taitavaksi, ja pyrin edelleen kartuttamaan osaamistani. Mutta minulle riittää olla keskitasoinen parantaja, joka suoriutuu vähäisistä tehtävistä. Se on aivan tarpeeksi palkitsevaa, ja jos taitoni eivät joskus riitä, siihen pitää vain alistua.

- Minunkin pitäisi varmaan oppia alistumaan, Amir sanoi. - Ainakaan minun ei pitäisi olla tyytymätön, sillä olen monessa suhteessa etuoikeutettu. Minun ei tarvitse tehdä töitä, joista en pidä, koska toimeentuloni on turvattu. Isä on oikeastaan rikas, vaikka suurin osa hänen omaisuudestaan onkin Nerin hallussa. Neri siirtäisi varoja hänelle, mutta hän ei halua sitä, koska kutomo tuottaa tarpeeksi koko perheemme elättämiseen. Isä on kuitenkin sanonut, että jos tarvitsisin jotain enemmän kuin hän pystyy täällä olevilla varoilla minulle hankkimaan, Neriä voisi pyytää maksamaan sen tuosta isän omaisuudesta.

- Isäsi omaisuudesta minullekin maksettiin niin merkittävää taloudellista tukea, että pystyin opiskelemaan parantajaksi ja sain toimintani hyvään alkuun, Sone sanoi. - Sitä maksettaisiin edelleen, mutta ilmoitin, että en enää halua sitä, koska pystyn jo hankkimaan kaiken tarpeellisen työlläni. Tietenkin isäsi käyttäisi omaisuuttaan sellaiseen, mitä tarvitset.

- Mutta minä kaipaen sellaista, mitä tänne Rosmaan ei voi hankkia, Amir sanoi. - Haluaisin opetusta tullakseni niin viisaaksi, että voisin opettaa viisautta muille.

- Se kuulostaa kauniilta, Sone sanoi. - Mutta joku voi epäillä, että tarkoituksesi on opettaa isääsi vastustaneet ymmärtämään erehdyksensä.

Amir tiesi, että Sonen epäily oli aiheellinen. Hän olisi halunnut oikaista sen, miten väärin hänen isänsä oli joillakin tahoilla ymmärretty, ja miten epäoikeudenmukaisesti häntä oli kohdeltu. Mutta hän ei halunnut myöntää sitä, ja sehän oli vain yksi hänen vaikuttimistaan, jonka ohi olivat jo nousseet laajemmat päämäärät, joten hän sanoi: - En minä ajattele sitä niin suppeasti. Haluaisin kaikkien ymmärtävän, miten ihmisen pitää elää eläkseen oikein. Mutta ensin minun pitäisi itse ymmärtää se niin selkeästi, että osaisin kertoa sen muille.

Sone näytti huolestuneelta ja pudisti päätään.

- Tuollaiset haaveet kuuluvat ehkä nuoruuteen, hän sanoi. - Mutta sinuun on varmaan vaikuttanut myös se, miten kansa jumaloi sinua silloin, kun olit lapsi. Hehän uskoivat sinun pystyvän tekemään ihmeitä, ja se saattoi saada sinut ajattelemaan, että sinun pitäisi myös tehdä niitä.

- Tarkoitat, että olen oppinut luulemaan itsestäni liikoja, Amir sanoi. - Moni väittää niin. Itse tunnen itseni hyvin nöyräksi, sillä tiedän tietäväni todella vähän, enkä

ole siitä vähästäkään täysin varma. Mutta haluaisin oppia. Kaipaen tietoa ja viisautta, kaipaen sitä enemmän kuin mitään muuta.

- Siinä tapauksessa sinun pitää etsiä sitä, Sone sanoi. - Mutta käsittääkseni on muitakin paikkoja kuin Motanan temppeli, joissa on opetusta. Ja on kai mahdollisuus myös hakea oppia joltakin viisaalta, jolla ei ole koulua, mutta joka opettaa halukkaita.

Amir tiesi sen. Hän oli kuunnellut valppaasti aina, kun opiskelumahdollisuuksista oli puhuttu, ja hän oli kysellyt jokaiselta, joka tuntui olevan perillä niistä. Isä olisi tiennyt eniten, mutta hänen seurassaan Amir ei halunnut paljastaa unelmiaan, sillä isä olisi ollut niistä pahoillaan.

- Metallin temppelin koulua Kratossa sanotaan maailman parhaaksi, hän totesi. - Ja Sirpin Verrakaa käydään tapaamassa kaukaakin, ja hänen viisauttaan ylistetään. Hänen kanssaan ilmeisesti voi käydä keskustelemassa kuka hyvänsä, mutta en tiedä opetuksen tasosta, sillä kerrotaan, ettei hän vaadi mitään pohjakoulutusta.

- Ota selvää, Sone kehotti. - Matkusta ja etsi paras opetus, mitä on tarjolla. Isälläsi on kauppasuhteita sekä Sirpiin että Kratoon, ja kauppiaat tarjoavat yleensä vieraanvaraisuutta liikekumppaniensa lapsille.

Amir katsoi satamaa, joka yhä oli varjossa, vaikka aurinko kurkisti jo linnavuoren huipulle. Siitä asti, kun hän oli tullut tänne, hän oli laivat nähdessään haaveillut matkoista. Ensin hän oli kaivannut Motuun, sinne jääneiden ystäviensä luo, mutta myöhemmin hän oli unelmoinut matkoista kaukaisiin maihin, joista hän oli ensin lukenut kirjoista ja myöhemmin kuullut satamassa laivamiesten kertomuksia.

Haaveet matkoista ja myös lähdöstä pitkäksi aikaa opiskelemaan kariutuivat kuitenkin aina tietoon siitä, että

pitäisi jättää isä ja äiti. Se tuntui erityisen vaikealta siksi, että Amir oli vanhempiensa ainoa lapsi. He olivat tosin jo ennen Amirin syntymää ottaneet lapsekseen Sonen sisaren Sintan, joka nyt oli Antopateren nuoremman pojan Elinosen vaimo, ja he kohtelivat Soneakin melkein kuin omaa poikaansa, mutta Amir uskoi silti merkitsevänsä heille jotain erityistä. Siitä hän ainakin oli varma, että isä halusi pitää hänet lähelläään, ja äitikin olisi kaivannut häntä.

- Ehkä minun pitää tyytyä olemaan täällä ja ryhtyä antamaan opetusta lapsille, hän sanoi. - Mutta kun olet siinä, auttaisitko minua selvittämään pienen ongelman. Huoneessani nukkuu mies, johon tutustuin eilen kapakassa. Hän kertoi olevansa laivamies, jonka laiva on lähtenyt, ja hän on jäänyt tänne. Hänen asiansa pitäisi järjestää jotenkin, ja voisin tietenkin pyytää isältä apua. Mutta hän ei ole aivan sellainen tuttavuus, jonka poika mielellään esittelisi vanhemmilleen, varsinkin kun meillä oli yöllä hiukan muutakin puuhaa kuin keskustelua.

- Ymmärrän, Sone sanoi hymyillen. - Ja vaikka Temir ja äitisikin varmasti ymmärtäisivät, autan mielelläni ja yritän selvittää, mitä tuon miehen hyväksi voi tehdä.

He lähtivät kohti pientä taloa, joka sijaitsi syrjäisellä paikalla muurin luona. Amir aukaisi huoneeseensa johtavan oven, ja Sone meni ensimmäisenä sisään. Sitten Sone kääntyi ja sanoi: - Älä tule tänne. Mene hakemaan vartiopäällikkö.

- Mitä siellä on tapahtunut? Amir kysyi ja yritti päästä Sonen ohi huoneeseen.

- Sinun ei pidä katsoa, tämä ei ole kaunista nähtävää, Sone sanoi. - Hae vartiopäällikkö. Vieraasi on surmattu, ja on enemmän kuin todennäköistä, että tekijä luuli surmaavansa sinut.

Luku 2

Amir istui porraskivellä, joka oli yön jäljiltä vielä viileä, ja yritti ymmärtää, että ihminen, jonka kanssa hän äsken oli viettänyt iltaa ja yötä, oli kuollut. Vartiopäällikkö ja Sone keskustelivat hiljaisilla äänillä, ja sitten vartiopäällikkö kävi hakemassa muutaman komennossaan olevista miehistä ja antoi heille käskyjä. He eivät olleet varsinaisia sotilaita, sillä Rosmalla ei ollut sellaisia, vaan kaikkien asekelpoisten miesten piti tarvittaessa taistella, ja heillä oli velvollisuus osallistua vartiovuoroihin. Temir oli kuitenkin vapautettu siitä velvollisuudesta, niin kuin Amirin. Temir ei ollut opettanut pojalleen edes niitä taistelutaitojen alkeita, jotka yleensä kuuluivat jokaisen pojan kasvatukseen, koska Amir ei ollut osoittanut kiinnostusta, eikä Temir pitänyt niitä välttämättöminä.

Vartiopäällikkö tuli Amirin luo ja sanoi: - En varsinaisesti epäile mitään, mutta näytä nyt kuitenkin, että sinulla ei ole verta käsissäsi.

Amir ojensi kätensä, ja vartiopäällikkö tutki ne huolellisesti, myös kynsien alustat.

- Halusin vain varmistua, hän sanoi hiukan anteeksipyytävästi. - Surma on tehty aivan äsken, uhri oli vielä lämmin ja veri tuoretta, ja Sone kertoi keskustelleensa kanssasi ennen kuin löysitte ruumiin, etkä mitenkään olisi ehtinyt tehdä surmaa ja vielä peseytyäkin ennen Sonen tapaamista. Ilmeisesti joku on yrittänyt surmata sinut, ja luullut tietenkin vuoteessasi olevaa henkilöä sinuksi.

- Niin kai, Amir sanoi.

- Meidän on käytävä kertomassa isällesi, vartiopäällikkö sanoi. - Minun pitää sitten neuvotella myös Antopateren kanssa. Salamurhaaja on ehkä lähetetty Motusta, ja se voi merkitä ulkopoliittista selkkausta, sillä sekä isäsi että sinä olette hallitsijamme henkilökohtaisessa suojeluksessa.

- Niin, Amir sanoi, koska ei osannut sanoa muutakaan. Hänen mielensä oli kummallisen turtunut, kuin se olisi kieltäytynyt ymmärtämästä tapahtunutta.

Temir oli jo hereillä ja otti varhaiset, yllättävät vieraat vastaan hämmästyneenä, mutta kohteliaasti. Sitten hän katsoi Amiria, joka ei onnistunut yrityksessään näyttää tyyneltä, ja kysyi huolestuneena: - Onko sinulle tapahtunut jotain ikävää?

Amir yritti pysyä levollisena ja sanoi: - Ei minulle, isä.

Sitten hänen itsehillintänsä petti, ja hän purskahti itkuun. Temir veti hänet syliinsä ja sanoi hänen olkapäänsä yli vartiopäällikölle ja Sonelle: - Selittäkää.

Vartiopäällikkö selosti tapahtuneen asiallisen tunteettomasti. Kuunnellessaan Temir samalla ohjasi Amirin tuoliin istumaan ja kuivasi kämmenselällään hänen silmiään. Sitten hän kehotti muitakin istuutumaan ja kysyi Amirilta, oliko hän kunnossa vai halusiko hän mennä yläkertaan lepäämään.

- Olen jo rauhoittunut, Amir sanoi häpeissään.

Temir vaikutti lähes yhtä levolliselta kuin hän tapasi olla, mutta Amir tunsi isänsä ja tiesi, että hän kätki huolensa.

- Pyydän anteeksi, että tällaista tapahtui alueella, jonka turvallisuudesta minä olen vastuussa, vartiopäällikkö sanoi. - Olen antanut ehdottoman ohjeen, että ulkopuolisia ei päästetä linnan alueelle yöaikaan kuin luotettavan henkilön seurassa. Kaikkien vartijoiden tekemisiä on kuitenkin mahdoton valvoa, ja surmaaja voi

myös olla joku linnan asukkaista tai palkollisista, jolla on ollut oikeus olla täällä.

- Syy on minun, Temir sanoi. - Minun olisi pitänyt suojella poikaani paremmin.

- Isä, eihän se sinun syytäsi ollut, Amir sanoi. - Ei tuollaista olisi voinut mitenkään estää, eikä minua voisi suojella kaikilta vaaroilta muuten kuin pitämällä minut vartioidussa kopissa, ja silloinkin vartijat voisivat osoittautua epäluotettaviksi.

- Minäkin moitin nyt itseäni siitä, että vähättelin vaaraa, Sone sanoi. - Minun olisi pitänyt olla paljon valppaampi.

- Minä en pääse irti tunteesta, että olen syyllinen tuon yöllisen ystäväni kuolemaan, Amir sanoi. - Vähintä mitä voimme tehdä on kai järjestää hänelle asialliset hautajaiset, ja jos on mahdollista selvittää, kuka hän on, hänen omaisilleen pitäisi lähettää tieto.

- Ei noista laivastaan jääneistä miehistä välttämättä saa mitään tietoa, vartiopäällikkö totesi. - Mutta selvitän niin paljon kuin mahdollista, ja Sone ilmeisesti järjestää hautajaiset, niin kuin parantaja tekee, jos ei ole omaisia siitä huolehtimassa. Vainajan nimi oli Sasi, niinhän sanoit. Mitä kansallisuutta hän oli?

- En tiedä, Amir sanoi. - Hän puhui motua, mutta ei syntyperäisen tapaan.

Temir katsoi poikaansa moittivasti ja sanoi: - Oli vaarallista, että annoit hänen tulla yöksi luoksesi.

- Hän siinä vaaraan joutui, enkä minä, Amir sanoi. - Mutta enhän voinut tietää, enkä vielääkään tiedä, mitä tapahtui. Sone ei antanut minun käydä katsomassa häntä.

- Kurkku oli leikattu poikki tikarilla, vartiopäällikkö sanoi. - Lisäksi kuolema oli varmistettu...

- Älä kerro yksityiskohtia Amirin kuullen, Temir sanoi.

- Ja toivon myös, että niitä ei kerrota Amelanalle. Salaisin

mielelläni häneltä koko asian, mutta valitettavasti hän saisi kuitenkin tiedon siitä.

- Missä äiti on? Amir kysyi.

- Järjestelemässä aamiaista, Temir sanoi. - Sone, menisitkö kertomaan hänelle, ja selitä mahdollisimman hienovaraisesti.

Sone ei viipynyt kauan, vaan tuli kohta takaisin, ja Amelana oli hänen mukanaan. Amelanalla oli valkoisen, pitkähihaisen aluspuseron päällä alleeninaisen hihatton, yksinkertainen mekko, ja hänen pitkät, vaaleat hiuksensa olivat vielä vapaina, niin kuin ne tapasivat olla aamuisin kotioloissa, ennen kuin hän kiersi ne nutturalle. Hän katsoi poikaansa ja miestänsä kuin arvioiden, kumpi oli enemmän tuen tarpeessa. Sitten hän meni Temirin viereen ja lasi kätensä hänen olkapäälleen.

Amir totesi taas kerran, että äiti oli paljon kestävämpi kuin isä. Isän itsehillinnän takana väijyi raskas huoli, mutta äiti oli aivan tyyni sanoessaan: - Tapahtuneelle emme enää voi mitään. Vartiopäällikkö yrittää löytää syyllisen, ja Sone huolehtii uhrista. Me muut mietimme, tarvitaanko uusia järjestelyjä, että Amir olisi turvassa. Sitä ennen syömme kuitenkin aamiaista.

- En pysty syömään mitään, Amir sanoi. - Ja haluan vielä nähdä Sasin. Hän oli kuitenkin ystäväni, vaikkakin vain yhden yön.

- Ei ole mitään syytä hankkia itselleen pahaa mieltä katsomalla ruumista, Sone sanoi. - Parantaja on tottunut kaikenlaiseen, mutta muita on turha järkyttää silloin, kun väkivaltainen kuolema on aiheuttanut rumaa jälkeä.

- Kerro kuitenkin, ehtikö hän kärsiä, Amir pyysi.

- Kuolema oli nopea, eikä hän luultavasti edes ehtinyt ymmärtää, mitä tapahtui, Sone sanoi. - Minä menen nyt huolehtimaan ruumiista.

- Minä tutkin sitä vielä vähän, ja aloitan sitten henkilökunnan kuulustelut, vartiopäällikkö sanoi.

He lähtivät. Temir katsoi vaimoaan vaisusti hymyillen ja sanoi: - Olet oikeassa, kuten tavallisesti. Meidän pitää mennä syömään aamiaista, ja sitten mietimme, mitä meidän on tehtävä. Olen pelännyt, että Amir on edelleen vaarassa. Nyt se on varmaa, ja meidän on varauduttava siihen, että yhden salamurhayrityksen epäonnistuttua tehdään uusi.

- Ei kai välttämättä, Amir sanoi.

Hän oli lapsesta asti tottunut siihen, että häntä suojeltiin epämääräisen uhkan takia, mutta mitään pahaa ei ollut koskaan ennen tapahtunut. Hän halusi ajatella, että hänen henkeään oli nytkin tavoiteltu jostain satunnaisesta syystä, joka raukeaisi omia aikojaan.

Temir ei vastannut, vaan lähti ruokailuhuonetta kohti, ja Amelana ja Amir seurasivat häntä.

Tuntui oudolta siirtyä ruokailemaan aivan kuin olisi ollut täysin tavallinen aamu. Mutta se, mitä oli tapahtunut, ei tietenkään ollut muutettavissa, eikä kuolleen nuoren miehen hyväksi voinut tehdä mitään. Amir otti pöydällä olevasta korista pienen leipäsen, mutta laski sen sitten lautaselle ja totesi, että hänellä ei ollut ruokahalua. Hän kaatoi pikariin viiniä enemmän kuin aamuisin oli tapana, eikä laimentanut sitä vedellä, vaan joi sen.

Temir oli ottanut itselleen leipää ja juustoa, mutta ei ryhtynyt syömään, vaan tarkkaili poikaansa. Hetken hän näytti epäröivän, mutta kysyi sitten: - Tuo sinun yövieraasi, oliko hän sinulle jotenkin läheinen?

- Ei oikeastaan, Amir sanoi. - Olimme molemmat humalassa, hän enemmän kuin minä, ja koska hänellä ei ollut yöpaikkaa, toin hänet tänne.

Hän tunsi itsensä hiukan nolostuneeksi ymmärtäessään, mitä isä oletti tapahtuneen ja mitä oli tapahtunutkin, mutta hän sanoi uhmakkaasti: - Ja oli meillä tietenkin vähän sellaista halailua, mitä pojilla toisinaan on keskenään, niin kuin varmaan tiedät.

- Tiedänhän minä, Temir sanoi. - Oli sitä minullakin sinun ikäisenäsi, eikä siinä ole mitään moitittavaa, jos kumppani on vapaaehtoinen.

- Se on helpompaa ja huolettomampaa kuin naisen kanssa, Amir rohkaistui sanomaan. - Naisen kanssa pitää varoa, ettei tule seurauksia, ja naiset alkavat helposti myös kuvitella, että on kehittymässä vakavampi suhde.

Hän vilkaisi äitiään hiukan arastellen, sillä vaikka hän oli lapsena puhunut äidilleen suurimmat huolensa, näiden miehen huolien mainitseminen äidin kuullen ei tuntunut sopivalta. Amelana kuitenkin hymyili ja sanoi: - Sellainen taipumus meillä naisilla on, ja on hyvä, että otat sen huomioon.

Amelanan ääni oli luontevan ystävällinen, mutta Amir epäili silti äidin tietävän, ettei hän ollut ottanut sitä huomioon niin hyvin kuin olisi pitänyt. Eniten syyllisyydentunteita oli aiheuttanut Marje, joka väitti kuolevansa, jos Amir hylkäisi hänet. Marje oli ehkä vihjaillut tunteistaan äidillekin. Ainakin hän oli uskoutunut Sintalle, ja Sinta oli hyvin suorasanaisesti moittinut pikkuveljeään ja sanonut, että kunniallinen mies ei leikitellyt naisen tunteilla.

Marje ei kuitenkaan ollut kuollut, mutta Sasi oli, ja Amir sanoi: - Vaikka Sasi ei ollutkaan minulle läheinen, en saa mielestäni sitä, että nuoren ihmisen elämä päättyi julmalla tavalla.

- Minä en pysty aidosti suremaan minulle tuntematonta uhria, vaikka tietenkin hänen elämänsä oli yhtä arvokas kuin kenen hyvänsä, Temir sanoi. - Sen

sijaan minua kauhistuttaa, että sinä olisit voinut kuolla, olihan ilmeinen tarkoitus surmata sinut. Ja kun selviää, että yritys ei onnistunut, tehdään uusi yritys. Sinulle on palkattava vartijoita, jotka huolehtivat turvallisuudestasi.

- Ei, en halua, Amir sanoi. - Muistan hyvin, millaista oli elää oikeudenvälvojan poikana, kun ympärilläni oli jatkuvasti turvamiehiä kodin ulkopuolella liikkuessani. Se oli ahdistavaa silloinkin, mutta olin kuitenkin lapsi. Vaikka olen vasta aikuisuuteni alussa, tarvitsen jo vapautta ja itsenäisyyttä.

- Motussa Amirin turvamiehet kuuluivat sinulle uskollisiin joukkoihin, Amelana huomautti Temirille. - Täällä joutuisimme tyytymään sellaisiin, jotka työskentelisivät vain palkan takia, eikä olisi mitään takeita, että he olisivat luotettavia.

- Se on totta, Temir myönsi. - Mutta mitä voimme tehdä? Toivoin, että Motun nykyistä hallintoa vastustavat vähitellen unohtaisivat pelkonsa, että Amir palaisi aikuistuttuaan Motuun ja ryhtyisi tukemaan Neriä. Se pelko on ilmeisesti nyt kuitenkin leimahtanut täyteen liekkiinsä, ja Amirin kuolemaa pidetään sillä taholla välttämättömänä. On kai turha yrittää vakuuttaa heille, että huoli on aiheeton, vaikka toivottavasti se on sitä.

Hän kääntyi katsomaan poikaansa eikä kysynyt mitään, mutta tuntui odottavan vastausta.

- En halua sekaantua politiikkaan, Amir sanoi. - Minusta ei ole sellaiseen. Mutta haluaisin oppia ymmärtämään riittävästi pystyäkseni selittämään ihmisille, mikä on oikein.

- Oikeudenmukaisuutta minäkin yritin edistää, vaikka tein sitä hallinnon keinoilla, Temir sanoi. - Ehkä olisin osannut tehdä sen paremmin, jos olisin itse ymmärtänyt enemmän. Mutta oikeastaan olen sitä mieltä, että kaikki tapahtuu yrityksen ja erehdyksen kautta. Pyrimme

hyvään, teemme virheitä, ja sitten paikkailemme virheittemme seurauksia parhaamme mukaan.

- Sinähän teit hyvää ja toimit oikein, Amir sanoi kiivaasti. - Hallintoasi muistellaan Valkoliljan aikana, jolloin köyhäkin sai oikeutta. Miksi suostuit väistymään ja siirryit maanpakoon?

Hän ei ollut kysynyt sitä aikaisemmin, koska oli pelännyt loukkaavansa isäänsä. Vetäytyminen tuntui pelkuruudelta tai vielä pahemmalta, keskeisten arvojen pettämiseltä. Hän oli selittänyt asiaa itselleen sillä, että isä halusi suojella perhettään. Tai sitten isä vain väsyi, mikä tietenkin oli ymmärrettävää, mutta ei kovin kunniakasta.

- Minulle oli kertynyt liikaa valtaa, Temir sanoi. - Yritin jakaa sitä muille, mutta en onnistunut siinä riittävän hyvin. Oikeudenvälvojana minua pidettiin lähes erehtymättömänä, eikä päätöksiäni haluttu tai uskallettu arvostella. Olin lopulta pahin este sille järjestelmälle, jota olin itse ollut luomassa.

- Mutta jonkun on tehtävä lopulliset päätökset, että ei jatkuvasti kiisteltäisi kaikesta, Amir huomautti.

- Tietenkin niin on tehtävä, mutta kaikkia päätöksiä pitää myös voida arvostella, Temir sanoi. - Yksinvaltius tai harvainvalta voi joskus saavuttaa hyviäkin tuloksia, koska se on tehokkaampaa ja nopeampaa kuin neuvottelu monien erilaisia mielipiteitä edustavien kanssa. Mutta yksi ihminen tai jokin eturyhmä ei koskaan pysty ottamaan huomioon kaikkien etua.

- Se on totta, Amir myönsi. - Mutta sinun lähtösi jälkeen Motussa on ollut jatkuvia kiistoja, ja varsinkin Neriä ja neuvostoa syytetään milloin mistäkin, vaikka he yrittävät toimia kansan parhaaksi. Minun mielestäni se johtuu siitä, että ihmiset ovat tietämättömiä ja

ymmärtämättömiä. Heille pitäisi kertoa yksinkertaisesti ja selkeästi, mikä on oikein.

Hän jäi miettimään sanojaan ja totesi sitten: - Tietenkin pitäisi ensin itse ymmärtää riittävän hyvin ainakin perusasiat.

Hän huomasi Temirin hymyilevän niin kuin ymmärtämättömälle lapselle hymyillään, ja hän kysyi harmistuneena: - Onko jotenkin huvittavaa pyrkiä siihen?

- Ei ole, Temir sanoi. - Paljon huvittavampaa on, että minä luulin nuorempana tietäväni suunnilleen kaiken tietämisen arvoisen. Minulla oli selkeä käsitys siitä, mikä vallitsevassa järjestelmässä oli väärin ja mitä uudistuksia tarvittiin. Unohdin vain perehtyä muutamaan sellaiseen sivuseikkana pitämäni asiaan kuin ihmisluonteeseen ja sen asettamiin rajoituksiin.

- Minusta vielä tärkeämpää olisi ymmärtää elämän tarkoitus, Amir sanoi. - Etkö koskaan mieti, miksi me olemme olemassa? Onko Jumala tai jumalia, tai jokin muu selitys tälle kaikelle, ja mihin tämä johtaa? Minun mielestäni vasta nuo asiat selvitettyään voi tietää oman merkityksensä ja sen, miten on pyrittävä elämään elääkseen oikein.

- Minä olen pitänyt tuollaisia kysymyksiä liian vaikeina ratkaistaviksi, Temir sanoi. - Ja luotan siihen, että koska ne ovat ihmisjärjen ulottumattomissa, niitä ei tarvitse pohtia. Riittää, että ihminen pyrkii voimiensa ja mahdollisuuksiensa mukaan tekemään sen, minkä koee velvollisuudekseen.

- Minä taas luotan siihen, mitä minulle on lapsena opetettu, ja minkä vaistomaisesti tunnen oikeaksi, Amelana sanoi.

Kun Amir oli ollut lapsi, hän oli uskonut Amelanan selitykseen rakastavasta Jumalasta, joka johti kaikkea. Hän olisi halunnut edelleen uskoa siihen, mutta

elämänkokemuksen myötä hän oli alkanut miettiä yhä kiusallisempia kysymyksiä siitä, miksi kaikkivaltias ja hyvä Jumala salli monien pahojen asioiden tapahtuvan.

- Tunnen, että sinun uskossasi on paljon totta, hän sanoi äidilleen. - Mutta haluaisin tietää ja ymmärtää myös järjelläni.

- Tietenkin tarvitaan myös ihmisiä, jotka miettivät sellaistaikin, mitä emme voi koskaan ymmärtää, Amelana sanoi. - He kehittävät sitten arvauksia ja tulkintoja, ja lopulta syntyy selityksiä, jotka lähestyvät noita suuria salaisuuksia niin hyvin kuin ihmismieli voi ne tavoittaa. Koska ne ovat aina kuitenkin vain aavistuksia, ne joutuu esittämään tarinoilla ja vertauskuvilla. Sillä tavalla varmaan syntyi sekin usko, jonka minä olen omaksunut. Mutta sillä tavalla syntyy myös vääristyneitä uskomuksia, ja siksi olisi vaarallista, jos kukaan ei kyseenalaistaisi oppimaansa. On tärkeää, että on ajattelijoita, jotka eivät tyydy valmiisiin selityksiin, vaan etsivät perimmäisiä totuuksia.

- Sellainen haluaisin olla, Amir myönsi. - Mutta tunnen tarvitsevani opetusta ja ohjausta niiltä, jotka ovat selvittäneet tuollaisia asioita mahdollisimman perusteellisesti.

- Ehkä sinun on seurattava kutsumustasi, Temir sanoi. - Olen toivonut, että tyytyisit jäämään tänne, sillä olen itsekkäästi halunnut pitää sinut lähelläni. Tilanne on kuitenkin muuttunut, sillä Rosmassa turvallisuudestasi on hyvin vaikea huolehtia. Täältä on tiiviit yhteydet Motuun. Sieltä tulevat pystyvät luontevasti sulautumaan paikallisten joukkoon, ja monilla heistä on täällä tuttavina.

- Krato olisi varmaan riittävän kaukana, Amir sanoi ja tarkkaili samalla isänsä ilmettä, joka kertoisi, oliko hänen unelmallaan vähäisintäkään mahdollisuutta toteutua.

- Etpä valinnutkaan vaatimatonta paikkaa, Temir sanoi.
- Metallin temppelin koulua pidetään kai maailman parhaana. Sinne on kuitenkin hyvin vaikea päästä. Karsinta on kova silloinkin, jos pyrkii pappiskoulutukseen, ja muut saavat kai yleensä vain alkeisopetusta, ellei ole merkittävää suosittelijaa, jolloin voi päästä opiskelemaan viisauksia. Pelkään, että en nykyisessä asemassani kelpaa suosittelijaksi, ja Antopatere on aivan liian vähäisen valtion hallitsija merkitäkseen heille mitään.
 - Saanko kuitenkin selvittää mahdollisuuksia? Amir kysyi.
 - Saat, mutta jos liikut linnavuoren ulkopuolella, sinun on pyydettävä Sone seuraksesi, Temir sanoi. - Ja tästä alkaen nukut taas yösi entisessä lastenhuoneessasi.

Luku 3

Sasi oli tuhkattu, ja tuhkauurna oli sijoitettu muiden tuntemattomiksi jääneiden vainajien uurnien seuraan. Amirista tuntui kuitenkin, että miehen omaiset pitäisi yrittää selvittää ja toimittaa heille tieto tapahtuneesta. Hän oli yhdistänyt katkelmia, joita hän muisti Sasin kanssa käymistään keskusteluista, ja hän oli päätellyt, että tämä oli ehkä viimeksi työskennellyt isosaarelaisessa laivassa. Koska alukset usein kulkivat vakiintuneita reittejä, satamasta voisi löytyä Sasin työtovereita tai ainakin laivamiehiä, joilla olisi tietoa Isosaaren ja Rosman välisestä liikenteestä.

Isänsä käskyä totellen Amir meni pyytämään Sonen mukaansa, vaikka ei uskonutkaan tarvitsevänsä turvamiestä. Satamassa oli päiväsaikaan tungosta ja paljon kiireisiä ihmisiä, mutta sekavalta vaikuttavaa toimintaa tuntuivat ohjaavan säännöt, joita noudatettiin, vaikka niiden olemassaoloa ei tiedostettu. Laivamiehillä oli usein kiistaa sekä keskenään että kaupunkilaisten kanssa, mutta jos tilanne näytti uhkaavalta, sivulliset puuttuivat siihen jo ennen kuin sataman vartijat ehtivät paikalle. Jos joku olisi hyökännyt rauhallisesti käyttäytyvän miehen kimppuun, siihen olisi puututtu nopeasti.

Sone ei ollut vastaanotollaan, vaan siellä oli hänen apulaisensa, joka ei tiennyt, oliko Sone kotonaan vai toisella vastaanotollaan, joka hänellä oli satamassa. Amir meni kolkuttamaan Sonen asunnon ovea. Avaamaan tuli Sonen vaimo Josalinara pienin lapsi sylissään ja kaksi

vähän isompaa vieressään ja kertoi, että Sone oli vanhimman lapsen kanssa hoitamassa hevosta. Talleilla oli palvelijoita, joiden tehtäviin kuului hevosten perushoito, mutta Sone ja Josalinara huolehtivat omistaan myös itse niin paljon kuin suinkin ehtivät.

Sone oli harjaamassa Muistoa, ja hänen tyttärensä harjasi Sysiä, joka suhtautui lapsen hiukan hapuileviin hoitotoimiin vanhemman, hyväluontoisen tamman kärsivällisyydellä. Sone lupasi lähteä Amirin mukaan, jos hän malttaisi odottaa hetken. Amir jäi seisoskelemaan, kunnes hevoset oli harjattu. Sitten Sone käski tyttöä kipaisemaan äitinsä avuksi pienempiään hoitamaan.

- Muisto on hiukan hankala, en uskalla antaa lapsen vielä käsitellä sitä, hän sanoi Amirille. - Olisi ehkä ollut järkevää tehdä siitä ruuna, mutta onhan se juuri tuollaisena aivan kuin isänsä, Sorienton komea ori, ja se herättää kateuden sekaista ihailua monessa, joka ylpeilee omista hevosistaan.

Amir lähestyi Muistoa, ja kun se osoitti tuntevansa hänet ja hyväksyvänsä lähestymisen, hän taputti sen kaulaa.

- Poiketaan minun kotini kautta, minun on vaihdettava vaatteita, Sone sanoi.

- Minusta tuntuu kiusalliselta, että joudut tuhlaamaan aikaasi minun seurassani, Amir sanoi. - Sinullahan on työsi parantajana.

- En ole korvaamaton, Sone sanoi. - Rosmassa on muitakin parantajia, ja apulaiseni selviävät useimmista tehtävistä ilman minua. Naisten vaivojen hoitamisessa taas vaimoni on usein minua taitavampi, ja toisinaan hän osaa myös auttaa mieleltään järkkyneitä paremmin kuin minä.

Amir tiesi, että Josalinaran luona käytiin hakemassa apua myös sellaisiin asioihin, jotka eivät varsinaisesti

olleet sairauksia, kuten sydänsuruihin ja ihmissuhdeongelmiin. Hän oli itsekin joskus tuntenut houkutusta käydä uskoutumassa Josalinaralle sen jälkeen, kun osa hänen huolistaan oli muuttunut sellaisiksi, joita nuoren miehen oli vaikea kertoa äidilleen. Isälleen hän ei halunnut paljastaa heikkouksiaan, joista isä olisi saattanut olla pahoillaan.

Sinta oli parhaiten selvillä hänen ongelmistaan, vaikka ei kuullutkaan niistä häneltä itseltään, vaan poimi tietoa juoruista. Hän sanoi sen, minkä Amir tiesi itsekin. Olisi pitänyt pidättäytyä teoista, joilla saattoi aiheuttaa vahinkoa muille ja huolta ja häpeää itselleen. Amir olikin toistuvasti päättänyt toimia niin, mutta halu osoittautui valitettavan usein voimakkaammaksi kuin hänen itsehillintänsä. Sinta oli kehottanut veljeään etsimään itselleen puolison, mutta Sintakin myönsi, että puolisoaan ei pitänyt käyttää vuodepalvelijana, vaan häntä piti rakastaa, eikä rakkautta voinut loihkia esiin, jos se ei ollut syttyäkseen.

Josalinara ei ehkä olisi osannut neuvoa sen enempää kuin Sinta, mutta olisi ollut helpottavaa uskoutua jollekin. Hän oli kuitenkin Sonen vaimona ja Sintan ystävänä liian tuttu ja läheinen. Kaikkein arkaluontoisimmista asioista olisi mieluiten halunnut keskustella sellaisen kanssa, jota ei olisi tavannut muissa yhteyksissä.

Josalinara ei nyt ollut sisätiloissa, vaan hänen ja lasten äänet kuuluivat pieneltä pihalta, joka oli rakennuksen keskellä. Sone vaihtoi vaatteitaan, ja kiinnitti lopuksi vyöhönsä tikarin. Moni mies piti mukanaan jonkinlaista asetta, mutta Amir ei edes omistanut sellaista, eikä hän ollut nähnyt Sonellakaan kuin puukon, joka oli lähes kaikkien varustukseen kuuluva tarpeellinen työkalu. Hän huomautti hiukan moittivasti: - Tuntuu oudolta, että

sinulla on mukanas tikari. Eihän se sovi ihmiselle, joka toimii parantajana.

- Itse asiassa se on parantajalle tarpeellinen monessa tilanteessa, vaikka en yleensä pidä sitä esillä, Sone sanoi.

- Olen tarvinnut sitä varsinkin silloin, kun minut on haettu yöllä potilaan luo rauhattomalle alueelle, mutta joudun muulloinkin kohtaamaan uhkaavasti käyttäytyviä ihmisiä, eikä edes autettava aina ymmärrä hyvää tarkoitustani. Aseeseen turvaudun tietenkin vain silloin, jos muut keinot eivät auta, ja omani tai jonkun toisen henki on vaarassa. Ammattini ansiosta osaan suunnata iskut niin, että vahinkoa tulee mahdollisimman vähän, ja jos lyön harhaan, pystyn antamaan nopean ensiavun.

Päivä oli helteinen, ja satamassa työskentelevät miehet olivat vähentäneet vaatteitaan niin paljon kuin sopivaisuus suinkin salli. Väljä vaatetus olisi suojannut polttavalta auringolta paremmin, mutta se olisi estänyt liikkeitä ja takertunut milloin minnekin, kun piti siirrellä tavaroita. Useimpien iho oli niin paahtunut, että luontaisesti vaaleaihoista ei erottanut sellaisesta vähemmän auringossa oleskelleesta tummaihoisesta kuin Sone.

Satamassa viipyvissä laivoissa ei ollut näkyvissä tunnusviirejä, mutta jotain saattoi päätellä niiden mallistakin. Amir pysähtyi tarkastelemaan alusta, jossa oli isosaarelaisten suosima limilaudoitus. Siitä siirreltiin kookkaita saviruukkuja rattaille, joiden edessä nuokkui kyllästyneen näköinen muuli. Miehillä oli yllään puolireiteen ulottuvat rohdinpellavaiset paidat, jotka oli kiinnitetty vain toiselta olkapäältä, ja heidän hikiset lihaksensa pullistelivat. He huutelivat kannustaen toisiaan, ja Amir tunsu lievä kateutta heidän ylitsepursuvaa miehisyttään kohtaan. Hän ei itsekään

ollut huonokuntoinen, mutta tiesi olevansa tuollaisiin miehiin verrattuna pelkkä avuton poikanen.

Saviruukkujen siirtelyä seurasi kaksi nuorta miestä. He olivat ilmeisesti laivan päällystää, sillä he eivät olleet pukeutuneet raskaisiin töihin sopivalla tavalla. Isänsä ja äitinsä apuna kutomossa paljon työskennelleenä Amir kiinnitti huomiota siihen, että mekkojen kangas oli tiivistä, mutta kevyttä. Toisella miehistä oli yllään sauramolla syvänkeltaiseksi värjätty vaate, joka oli kiinnitetty olkapäille pronssisoljilla. Toisen miehen mekon tummansininen väri oli luultavasti saatu aikaan varsin tavanomaisesti morsingolla, mutta hänellä oli sentään hopeiset olkapääsoljet. Siniasuinen vaikutti yhtä lihaksikkaalta kuin ruukkuja nostelevat miehetkin, mutta toinen olisi tuskin selvinnyt niiden käsittelystä kovin paljon paremmin kuin Amir. Molemmat olivat vaaleahiuksisia, mutta lihaksikkaampi heistä oli erityisen vaalea, ja näytti muutenkin juuri sellaiselta kuin isosaarelaisen ajateltiin olevan. Amir teki päätelmänsä siitä ja heidän aluksensa laidan limilaudoituksesta. Hän lähestyi heitä ja sanoi: - Tehän olette isosaarelaisia.

Miehet vilkaisivat toisiaan ja naurahtivat hiukan. Sauramonkeltaiseen asuun pukeutunut sanoi: - Syntyperältämme olemme, minä kokonaan ja tuo Eetrikin puoleksi. Mutta kumpikaan meistä ei ole koskaan edes käynyt Isosaarella. Olemme molemmat sirpiläisiä. Minun vanhempani olivat laivassa, joka haaksirikkoutui Sirpin edustalla. Isäni kuoli, ja äitinkin sitten synnytettyään minut, ja minut otettiin ottolapseksi merikauppias Aken perheeseen. Eetrin isä taas on Isosaarelta kotoisin oleva Skagi, joka tunnetaan ehkä paremmin nimellä Vasama.

Vaalean, komeavartaloisen miehen ulkomuoto sai selityksen, joka liitti hänet tarinoihin juuri tuollaiseksi kuvatuista miehestä.